SİYASİ HABER VE YORUM GAZETESİ

adımlar

500 lira

Hazırlayanlar:
Ahmet Çakır / Firuz Türker / Ahmet Saymaz

ÖZEL EKİDİR

HALKIN BELEDİYESİ

özerk-demokratik belediyecilik anlayışı konusunda alternatif öneriler

Ülkemiz bugün bir yol ayrımını yaşıyor. Bu ayrım bir tarafta 12 Eylül'le dayatılan antidemokratik otoriter baskı rejiminin içte yıkım, dışta emperyalizme bağımlı, karanlık amaçlı politikalarıdır. Diğer tarafta, barışçı, egemen, onurlu, demokratik kalkınmaya yönelen bir Türkiye için, halkımızın esenliğini sağlayacak demokratik bir rejimi kazanma, kalıcılaştırma politikalarıdır.

Ülkemizin politik, toplumsal güçleri bu yolda azımsanmayacak deneyime sahiptir. Burada temel sorun; ekmek, özgürlük, barışın kazanılması demek olan demokrasi savaşımında güçlü bağlaşıklar oluşturmak, ülkemize ideolojik, politik ve kültürel yeni bir soluk getirebilmekten geçiyor.

Bu soluk, politikada, politik sistemde, devlet aygıtlarında başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi halkımızın rolünün ve ağırlığının arttırılması, toplumun çok yönlü demokratikleştirilmesi, bir bütün olarak ülkemizde özgürlüğün temiz rüzgarlarının esmesi yolunda önem taşıyor. Ülkemizde özgürlüğün kalıcılaşması, güvencesi olması açısından demokratik rejim kilit sorundur. Buysa Parlamentonun en üst organ olduğu, halkın iradesini özgürce yansıtabildiği bir politik sistemin kalıcılaşması demektir.

Demokrasinin kazanılması ve yerleşmesi yolunda; yığınların yaşadığı çevrelerden, mahallelerden, köylerden, yerel yönetimlerden işe başlamak gerekiyor. Bu doğrultuda, 1982 Anayasası'nın değiştirilip, yerine halkın, bütün demokratik güçlerin katılımıyla yaratılan, ayrımsız bütün yurttaşların temel hak ve özgürlüklerini, çoğulcu bir rejimi, demokratik, laik, sosyal hukuk devletini güvence altına alan yeni bir anayasanın yapılması temel bir gerekliliktir.

Bu bağlamda, yerel yönetimler; halkımızın yaşadığı çevrede, sorunların çözüm yolunda öneriler getiren, kararlar alan, hayata geçiren denetleyen, değiştiren, seçen, seçilen, gerektiğinde seçtiğini değiştirebilen canlı mekanizmalar olmalıdır.

Ama, 26 Mart 1989 tarihinde yapılacak olan yerel seçimler adil ve demokratik değildir. 141, 142 ve 163. maddelerin varlığı halkın oldukça geniş bir kesimin seçimlere özgürce katılımını engellemektedir. Komünist partisi bu seçimlerde de yasaklıdır. Yüzde 36 oyla antidemokratik olarak parlamentonun yüzde 65 çoğunluğunu elinde tutan ANAP, her türlü devlet olanaklarını kullanarak kitle iletişim araçlarından sonuna kadar yararlanmaktadır.

26 Mart yerel seçimleri;

▶ Televizyondan herkese eşit yararlanma hakkının tanınmadığı,

▶ Bütün partilerin hazineden eşit ölçüde yararlanamadığı,

▶ Basın yayın organlarının ANAP'a daha çok yer verdiği, muhalefet partilerinin üzerinde adeta bir ambargo uygulandığı,

▶ Küçük partilerin, başta oy barajının yüksek olması gibi birçok antidemokratik uygulamalarla karşı karşıya olduğu,

▶ Devrimci sol güçlerin seçimlere özgürce katılamadığı bir ortamda yapılmaktadır.

Herşeyden önce, ivedi olarak bu haksızlığın düzeltilmesi gerekmektedir. □

ÖZERK-DEMOKRATİK BELEDİYECİLİK ANLAYIŞI

İkibinli yıllara yöneldiğimiz bir gelişme perspektifinde, yerel yönetimlerin işleyiş ve çalışmaları özel bir önem kazanmaktadır. Halkın, yerel yönetimlerin karar alma ve uygulama, uygulamaların denetlenmesi süreçlerine katılma eğilimi giderek artmakta, bu eğilim, desteklenmesi ve güçlendirilmesi gereken önemli bir unsur olarak kendini geniş bir biçimde hissettirmektedir.

Halk, belediyeler içinde daha fazla söz sahibi olmak istemekte , belediyelerden giderek artan ve genişleyen bir hizmet beklentisine yönelmektedir.

Bu tesbitler ışığında, belediye işleyişine halkın en geniş kesimlerinin katılımı sağlanarak demokratik gelişim sürecinin derinleştirilmesi ve belediye hizmetlerinin en geniş kesimlere yayılarak geliştirilmesi gerekliliği kendini dayatıyor.

Demokratik hizmet belediyesi anlayışı, halkla belediyenin içiçe geçtiği, bütünleştiği bir süreç olarak anlaşılmalıdır.

Demokratik rejim, tüm toplumun yaşamla ilgili her alanda kendi sorunlarını özgürce dile getirdiği, ülkenin çıkarları doğrultusunda devletin her uygulamasına, her alanda etkide bulunduğu katılımcı bir rejimdir. Burada sendikalar, yığın örgütleri, demokratik hareketler, yığınların katılımının sağlanması açısından temel bir önem taşımaktadır. Yerel yönetimler, halkın çevre yaşamı içinde katılımını sağlayabilecek temel odak noktalarıdır.

Bugün, 3030 sayılı yasayla, büyükşehir belediyelerinde, belediye başkanlarına sınırsız yetkiler tanınarak, plansız ve programsız yatırımlarla milyarları bulan kaynaklar heba edilmekte ve enflasyonu körükleyen etkenlerden biri oluşmaktadır. Bugün belediyelerde karar alma ve uygulama süreci merkezi yanı ağır basan, belediye meclislerini dışlayabilen, belediye başkanlarının dükalar gibi hareket etmesine yol açan bir işleyiş içindedir.

Belediyeler, idari ve mali yönden özerk olmalıdır.

Halkın özerk belediyesi; yerel yönetimle, merkezi yönetimin bağı koparılmadan, merkezi yönetimin baskı ve tehdidini üzerinde hissetmeyerek, halka yönelik bir hizmetler organizasyonu anlayışını ifade etmelidir.

Bu bağlamda, halkın özerk, demokratik belediyesi anlayışının yaşama geçirilmesine engel teşkil eden 3030 Sayılı Belediyeler Yasası ile 1982 Anayasasının antidemokratik hükümleri değiştirilmelidir. Halkın "Özerk, demokratik belediyesi" alternatif anlayışımıza ışık tutması amacıyla, belediyelerin demokratikleştirilmesi, Mali konular, Halk eğitimi, Beslenme, Halk sağlığı, Çevre sorunları, Altyapı sorunları, Konut sorunu, Kent planlaması ve kentleşme, Ulaşım sorunları, Tarihsel ve Kültürel mirasın korunması ve turizm, Sosyal konular, spor, fiyat ve kalite denetimi başlıkları altında sunmuş olduğumuz öneriler demeti, her türlü eleştiri ve ek önerilerle zenginleştirilmeye açık olduğu düşüncesiyle görüşlerinize sunulmaktadır.

GENEL İLKELER

1- Belediye hizmetleri, özel kuruluşlara devredilmek yerine bizzat belediyenin bu görevleri üstlenerek, gerekli kurum ve kuruluşları oluşturarak, var olanları demokratik yapılara kavuşturarak ve geliştirerek yerine getirilmeli, tüm çalışmalar, belediyelerle halkın bütünleşmesini amaçlamalıdır.

2- Belediyeler, merkezi yönetimden mali ve idari yönden özerk yapılara kavuşturulmalıdır.

3- Halkın, belediye çalışanlarının, meslek örgütlerinin ve demokratik kuruluşların, bilim kurumlarının katılımı ve katkısı sağlanmalıdır.

4- Halk içinde dostluk, dayanışma ve yardımlaşma ruhu geliştirilmelidir.

5- Uluslararası yerel yönetim deneyim ve belgelerine bağlı kalınmalıdır.

6- Kentler süratle Nazım Planlarına kavuşturulmalıdır.

I- BELEDİYELERİN DEMOKRATİKLEŞTİRİLMESİ

AMAÇ: *Halka açık, her çalışma aşamasında denetlenebilir, gerektiğinde yargı yollarının etkinliği ile yaptırım zorunluluğu olan, özerk bir belediye modelinin geliştirilmesidir.*

İLKE: *En geniş demokratik katılımın sağlanması. Mümkün olan her düzeyde seçimle göreve gelme ve seçmenlerce görevden alınma olmalıdır.*

Bu saptamalar ışığında:

1- Ulusal Fiziki Plana bağlı olarak yapılacak Nazım İmar Plan ları belediyelerin çalışmalarına temel baz teşkil etmeli.

2- Kentler yabancı sermayenin, bağımsızlığı getiren, karşılıklı yarara dayanmayan yatırımlarından kurtarılmalı.

3- Yerel Yönetim Bakanlığı kurulmalıdır. Hükümetle yerel yönetimler arasındaki organizasyonu sağlamakla yükümlü, yerel yönetimler üzerinde hükmedici ve emredici bir statüsü olmayan bir işleve sahip bulunmalıdır.

4- Muhtarlık statüsü yeniden ele alınıp biçimlendirilerek katılımcılığın ilk araçlarından biri haline getirilmeli.

5- Halkın mahalle bazında örgütlenmesi sağlanmalı, kurulacak mahalle-evlerinde, mahalle muhtarının yönetiminde yapılacak periyodik toplantılarla mahalle sakinlerinin görüş düşünce ve önerileri alınmalıdır.

6- Muhtarlar Konseyi oluşturulmalı. Belediye Meclisi ile koordineli çalışacak olan bu konsey, belediye kararlarının alınmasında ve uygulanmasında söz ve karar sahibi olmalıdır.

7- Sendikalar, mimar, mühendis, tabip odaları; gibi mesleki kuruluşlar, esnaf örgütleri, kadın ve gençlik örgütleri, muhtarlar konseyi, belediye meclisi, belediye çalışanları, bilim kurumları, müteahhitler birliği, ticaret ve sanayi kuruluşları örgütleri, spor ve kültür kurumları vb. örgütlü her kesimin mümkün olan en geniş kesimlerin temsilcilerinden oluşacak Belediye Konseyi kurulmalı.

8- Belediye meclisi içinde yer alan siyasi partiler, temsil güçleri oranında belediye encümeni içinde yer almalı. Belediye encümeni yapısının 2/3'ü belediye meclisinde seçilmeli. Belediye meclisine üye olmanın önündeki antidemokratik yasalar kaldırılmalı, üniversite ve meslek odalarının yöneticilerinin, memurların ve ordu mensuplarının hakları ve görevleri saklı kalarak üye olmaları sağlanmalı.

9- Büyük şehirler, Anakent belediye başkanı ve ilçe belediye başkanlarından oluşan bir konseyce yönlendirilmeli. Anakent belediye başkanının ilçe belediyeleri kararları üzerindeki veto yetkisi kaldırılmalı. Bu bağlamda 3030 sayılı yasanın 14. maddesi iptal edilmeli.

10- Belediye başkanı hakkında dava açılabilmesi için İçişleri Bakanlığı'nın onayı zorunluluğu kaldırılmalı.

11- Periyodik aralıklarla, tüm kurum ve kuruluşlara ve halka açık yerel bir kurultay belediye tarafından düzenlenmeli, kentin sorunları tartışılmalı, öneri ve eleştiriler alınmalı.

12- Halk günleri yasal statüye kavuşturulmalı. Tüm halka ve basına açık olmalı. Takvimi önceden belirlenip ilan edilmeli.

13- Yerel Yönetim Bakanlığı tarafından her yıl yerel yönetimler şurası toplanmalı. Bu şura, yerel yönetim sorunlarının tartışıldığı, karşılıklı birikim ve deneyim alışverişinin yapıldığı oluşumlar olmalı. Tüm

ülke çapında belediyeler, "Belediye Birliği" şeklinde bir araya getirilmeli. Bölge belediye birliklerinin oluşturulması merkezi hükümetin iznine bağlı olmamalı.

14- Merkezi yönetimin belediye başkanlarını görevden alma yetkisi kaldırılmalı.

15- Emniyet kuvvetleri, valinin değil, belediyenin denetimine verilmeli.

16- Belediye başkan yardımcıları da seçimle gelmeli.

17- Belediye başkanlarının ve yardımcılarının görevden alınmasına belediye meclis üyelerinin 2/3'nün başvurusu ile mahkemece karar verilebilmeli.

Yetkilerini kendisine ya da herhangi bir yakını ya da tanıdığına çıkar sağlamak amacıyla kullanma, rüşvet alma, doğal çevre ve kültürel mirası imha, mevcut yasa ve yönetmeliklere açıkça uymama, görevden alma gerekçesi sayılmalı.

18- Belediyenin tüm kararları, çıkarılacak bir belediye bülteni aracılığıyla halka duyurulmalı.

19- Ulusal fiziki plan dışında merkezi yönetim tarafından belediye sınırları içinde yapılacak her türlü yatırımlar ve uygulamalarda belediyenin onayı bulunmalı.

20- Belediye çalışanlarının tümüne grev-li, toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkı tanınmalı.

21- Önceki belediyelerin tüm kararları ve uygulamaları oluşturulacak bir araştırma komisyonunca incelemeye alınmalı haksız kazançlar geri alınmalıdır.

22- Zaman zaman önemli konularda kamuoyu yoklamaları yapılmalı.

23- Belediye içerisinde yurttaşların işlemlerini takip etmelerinde yardımcı ve yol gösterici olacak danışma büroları kurulmalı. Her türlü şikayet ve önerilerin iletilebileceği bürolar oluşturulmalı...

> *"Halkın, belediye çalışanlarının, mesleki örgütleri ve demokratik kuruluşların, bilim kurumlarının katılımı ve katkısı sağlanmalıdır."*

II- MALİ KONULAR

AMAÇ: *Belediyelerin mali problemlerini kendi başlarına çözebilecek bir konuma getirilmesi, sağlıklı bir mali denetimin kurulabilmesidir.*

İLKE: *Halktan sağlanan gelirlerin azaltılması, merkezi bütçe dışından belediyenin asıl ve yeterli gelir kaynağı yasal bir statüye bağlanarak mali özerklikleri sağlanmalıdır. Belediye harcamalarına halk denetiminin getirilmesi, yüksek gelir düzeylerindeki yurttaşlardan belediye giderlerine daha fazla katılımın sağlanması.*

1- Kurumlar vergisinin ve gelir vergisinin bir bölümü belediye vergisi olarak ayrılmalı ve doğrudan belediyeye yatırılmalı.

2- Spor-totodan ve Milli piyongodan da eğlence vergisi alınmalı.

3- Genel bütçe gelirlerinden belediyelere verilen pay arttırılmalı.

4- Yol, su, kanalizasyon gibi hizmetlerden alınan 1/3 oranındaki katılma payı azaltılmalı.

5- Tüm ihaleler halka açık yapılmalı.

6- Belediye hizmetlerinden dolayı savunma sanayi destekleme fonu için yapılan kesinti kaldırılmalı. Bu gelir doğrudan belediye giderlerine aktarılmalı. (oranı arttırılarak)

7- Belediye bütçesi belediye kurumlarınca onaylanmalı ve Sayıştay'ca denetlenmeli, özerk denetleme kurumları oluşturulmalı, Sayıştay'a hesap vermeli.

8- Belediyeler senelik bilançolarını halka açıklamalı.

9- Belediyelerin ihale ettikleri işlerin maliyeti halka açıklanmalı.

10- Belediye sınırları içinde işlenen trafik suçlarından dolayı uygulanan para cezalarından belediyelere pay verilmeli.

11- Belediye sınırları içindeki ulaşım gelirleri belediyelere devredilmeli.

12- Film gösterisi, tiyatro, opera, bale, konser gibi sanatsal-kültürel gösterilerden alınan eğlence vergisi kaldırılmalıdır.

13- Ölçü ve tartı aletleri muayene harcı kaldırılmalıdır.

14- Sağlık belgesi harcı kaldırılmalı.

III- HALK EĞİTİMİ

AMAÇ: *Halkın kültürel düzeyinin yükseltilmesi, yeteneklerin saptanması ve geliştirilmesi yönünde olanaklar sağlanmasıdır.*

İLKE: *Her türlü sanat, kültür, bilimsel etkinliklere destek, bu tür etkinlikleri kendi başına oluşturmaya çalışmak olmalıdır.*

1- Belediye radyosu ve kent televizyonu kurulmalı, "polis radyosu" örneğinde olduğu gibi çalışabilmeli. Halka yönelik eğitici, uyarıcı, eğlendirici yayınlar yapmalı. Sabit yatırımlarına hükümet sübvansiyon sağlamalı.

2- Sayfaları halka açık ekonomik, sanatsal, kültürel, sportif bülten, dergi, gazete gibi yayınlar çıkarılmalı. Belediye matbaası kurulmalıdır. Duvar gazeteleri çıkarılmalıdır.

3- Sinema, tiyatro, konser, bale salonları açılmalı; özel salonları ve fiyatlarını denetlemeli, amatör çalışmaları desteklemeli. Amatör guruplara gösteri yapma olanakları sağlanmalı. Gezici açık hava tiyatroları kurulmalıdır.

4- Okuma-yazma kursları, beceri kursları, meslek kursları açılmalı.

5- Sergi açmak, gösteri yapmak isteyen tüm sanatçılara yer verilmeli, destek gösterilmeli.

6- Belediye kültür merkezi kurulmalı.

7- Bilimsel çalışma ve deney laboratuvarları oluşturulmalı.

8- Belediye yüksek öğrenim gören öğrencilere burs vermeli.

9- Yarışmalar, konferanslar, festivaller, şenlikler düzenlemeli.

10- Çocuk kulübü kurulmalı. Çocukların eğitimi, doğal yeteneklerinin saptanıp geliştirilmesi yönünde etkinlikler düzenlenmeli.

11- Bilimsel araştırmalar yapacak, belediyeciliği bilimsel temellerde inceleme ve geliştirme amacı taşıyan, bu amaçla insanlar eğitmeyi ve uzmanlar yetiştirmeyi hedefleyen belediye enstitüleri kurulmalıdır.

12- Özel eğitim gerektiren meslek okulları açılmalı.

> *"Belediyeler, merkezi yönetimden mali ve idari yönden özerk yapılara kavuşturulmalıdır."*

IV- BESLENME

AMAÇ: *Halkta bilimsel beslenme bilincinin geliştirilmesi, halka ucuz ve sağlıklı besin maddeleri ulaşmasının sağlanmasıdır.*

İLKE: *Halkı beslenme ve ucuz besin sağlama anlayışı çerçevesinde örgütlemek, besin maddelerinin sağlık koşullarına uygunluğunun denetimine halkı katmak olmalıdır.*

1- Belediyelerin desteğinde semt tüketim kooperatifleri kurulmalı.

2- Tanzim satış yerleri yeniden açılmalı.

3- Öğrencilere indirimli satış yapacak ucuz belediye kafeteryaları açılmalı.

4- Özel yemek fabrikaları fiyat ve sağlık yönünden sıkı denetime alınmalı. Belediyece hazır yemek fabrikaları kurulmalı.

5- İlkokul çocuklarına okullarda hergün

ücretsiz süt dağıtılmalı.

6- Aşevleri açılmalı.

7- Halka açık besin kontrol laboratuvarları kurulmalı. Yurttaşların getirdiği örnekler ücretsiz tahlil edilmeli.

8- Gıda maddeleri fiyatları belediyelerce belirlenmeli ve denetlenmeli.

9- İşyeri yemekhane ve mutfaklar denetlenmeli.

10- Açık ambalajsız gıda maddesi satışı yasaklanmalı.

11- Besin maddesi üreten imalathaneler belediyelerce düzenli denetlenmeli.

V- HALK SAĞLIĞI

AMAÇ: ***İnsanlara sağlıklı bir yaşama ortamı yaratılabilmesi; salgın hastalıkların engellenmesi, kontrol altına alınmasıdır.***

İLKE: ***Halkı sağlık sorunları konusunda aydınlatmak, bu sorunların çözümü ve önlemlerinin alınması için harekete geçirmek, bu konularda yardımcı olmak ve eğitmek.***

1- Belediye dispanserleri ve sağlık ocakları mahalle bazında kurulmalı, düzenli ve ücretsiz sağlık taramaları yapılmalı.

2- Gezici sağlık ekipleri oluşturulmalı, aşı kampanyaları düzenlenmeli.

3- Belediye sağlık sigortası oluşturulmalı.

4- Dezenfektasyon büroları kurulmalı.

5- Tatlı su rezervleri korunmaya alınmalı.

6- Özel kreş, özel hastane, muayenehane, dispanser gibi sağlık kurumları belediyelerce denetlenmeli.

7- İlgili meslek odaları ve kuruluşlarla ortak bir çalışma yürütülmeli.

"Belediye dispanserleri ve sağlık ocakları mahalle bazında kurulmalı. Düzenli ve ücretsiz sağlık taramaları yapılmalı."

8- Dünya Sağlık Örgütü'nün sağlıklı kentlerle ilgili kuralları yaşama geçirilmeli.

VI- ÇEVRE SORUNLARI

AMAÇ: ***Yaşanabilir, temiz bir çevre yaratılması; doğal varlıkların korunmasıdır.***

İLKE: ***Kirlenmenin kaynağında önlenmesi; doğal çevrenin korunması olmalıdır.***

1- Doğayı kirleten temizlemek zorunda olmalı. Aksi taktirde nam ve hesabına belediyece yapılmalı ve ceza uygulanmalı.

2- Çöpler düzenli olarak toplanmalı. Çöp imha ve değerlendirme merkezleri kurulmalı.

3- Doğal parklar düzenlenmeli. Korular, ormancıklar oluşturulmalı. Varolanlar özel korumaya alınmalı.

4- Bütün araçlara egzost filitresi zorunluluğu getirilmeli.

5- Bütün bacalara filtre zorunluluğu getirilmeli.

6- Kültürel ve doğal varlıklar yüksek kurulu oluşturulmalı ve işlerlik kazandırılmalı.

7- Ticaret ve sanayi bölgeleri, organize sanayi bölgeleri tarihi ve doğal değerleri temel alarak bir nazım plana bağlanmalı.

8- Doğal gazla birlikte merkezi ısıtma sistemi planlanmalı.

9- Tarıma elverişli toprakların yokedilmesi engellenmeli. Bu tür bölgeler özel korumaya alınmalı. Kent içi seracılık ve bahçecilik teşvik edilmeli.

10- Çevreyi yeşillendirme ve ağaçlandırma kampanyaları düzenlenmeli.

11- Gürültü, koku, atık su, baca gazı, katı atık gibi çevre kirletici sorunlar üretecek kuruluşlardan çevre etkilerini değerlendirme raporu istenmeli. Bu tür sorunlarını çözmemiş kuruluşlara yaptırımlar uygulanmalı.

12- Atık su arıtma tesisleri kurulmalı.

13- Diğer kuruluşlar tarafından yapılacak kültürel ve çevre etkinlikleri belediyece desteklenmeli ve özendirilmeli.

14- Belediyeye bağlı çevre zabıtası kurulmalı, çevre kirliliği konusunda eğitilmeli.

15- Tarihi ve doğal çevre ile ilgili uluslararası sözleşme sonuç belgeleri kamuoyuna mal edilmeli ve uygulanmalı.

VII- ALTYAPI SORUNLARI

AMAÇ: ***Sağlıklı bir altyapı organizasyonu. Altyapı hizmetlerinin en ücra köşelere kadar götürülmesidir.***

İLKE: ***Altyapı çalışmaları aceleye getirilmeden, planlı ve koordineli bir biçimde yürütülmeli, vatandaşların uzun süreli sıkıntılara girmesi önlenmeli.***

1- Kentin genel bir atık su toplama ve arıtma projesi geliştirilmeli. Mevcut kanalizasyon inşaatları durdurulmalı ve bu genel projeye uygun olarak başlatılmalı.

2- Yağmur sularının topluca uzaklaştırılması ayrı ve genel bir projede ele alınmalı, yağmur suyu sistemine atık su bağlanması engellenmeli, bu konuda yaptırımlar uygulanmalı.

3- Atık su, yağmur suyu, elektrik, PTT, havagazı (doğal gaz), temiz su gibi altyapı çalışmaları ortak bir koordinasyon çerçevesinde yapılmalı. Toplu ihaleler tercih edilmeli. Cadde ve sokakların tekrar tekrar kazılması önlenmeli.

4- Yapı alanları olarak ayrılmış bölgelere parselasyonu takiben altyapı projesinin uygulanmasından sonra inşaat ruhsatı verilmeli.

VIII- KONUT SORUNU

AMAÇ: ***İnsanlara oturabilecekleri sağlıklı, ucuz, sağlam konutlar sağlanması, arsa spekülasyonunun önlenmesi, gecekonduların sağlıklılaştırılması ve gecekonduculuğun artma eğiliminin önüne geçilmesidir.***

İLKE: ***Toplu konut yapımına yönelmek, çağdaş ve yeterli ölçülerde konut sağlamak, konut yapımını örgütlemek olmalıdır.***

1- Gecekondu ıslah projeleri yapılmalı ve uygulamaya konmalı.

2- Yeni yerleşim birimleri yapılmadan gecekondu yıkımı yapılmamalı.

3- Belediye konut iskan bürosu ve kooperatifi oluşturulmalı.

4- Bütün yapı kooperatifleri ortak bir koordinasyon etrafında toplanmalı. Desteklenmeli ve düşük bedelli arsa sağlanmalı.

5- Belediye konut destek fonu kurulmalı. Toplu konut fonunun verdiği krediye ek olarak uzun vadeli konut destek kredisi verilmeli.

6- Küçük hacimli kiralık pansiyonlar yapılmalı.

7- Öğrenciler için belediye öğrenci yurtları yapılmalı.

"Tarihi ve doğal çevre ile ilgili uluslararası sözleşmeler sonuç belgeleri kamuoyuna mal edilmeli ve uygulanmalı."

8- Belediyeler kiralık evler yapmalı, 10 yıl belediye konutunda kiracı olarak oturana mülkiyet hakkı tanınmalı.

9- Ev kiraları belediyelerce saptanmalı.

10- Arsa spekülasyonunun önüne geçilmesi için arsa rayiç bedelleri belediyede kurulacak bir komisyonca saptanmalı. Değer artışlarına vergilendirme sistemi getirilmeli ve bu gelir belediye yolu ile kamuya aktarılmalı.

11- Kullanılmayan konutların kullanıma açılması için vergi artırımları getirilmeli.

12- Kendi konutunu yapanları özendirmek amacıyla uzun vadeli malzeme kredisi verilmeli, teknik yardımda bulunulmalı.

13- Kent yenileme çerçevesinde eski konutlar ve yapılar onarılarak kullanıma açılmalı.

IX- KENT PLANLAMASI VE KENTLEŞME

AMAÇ: ***Çağdaş yaşanılır kentler yaratılmalıdır.***

İLKE: ***Planlı kentleşme.***

1- Planlamaya halkın katılımı örgütlenmeli.

2- Kapatılan Nazım İmar Büroları açılmalı ve işlerlik kazandırılmalı.

3- Çarpık kentleşmeye karşı ulusal fiziki plana bağlı olarak kent planlaması yapılmalıdır. Plan ve ilkeleri dışında uygulama yapan ve planı, uygulamayı geciktiren yetkililer hakkında yasal yaptırım getirilmeli.

4- Yeşil alan olarak ayrılmış bölgelerde yapılmış kaçak yapılar yıkılmalı, yapının özelliğine göre sahibinden tazminat alınmalı.

5- İmar planları çağdaş kent yaşamına uygun olarak tamamlanmalı. Nazım Planların oluşturulma sürecinde geçiş dönemi imar şartları uygulanmalıdır.

6- Tüm uygulama projelerine ilgili meslek kuruluşunun katılım ve denetimi getirilmeli.

7- Politik amaçlı imar aflarından vazgeçilmeli.

8- İmar Yasası gerçekçi hale getirilmeli.

X- ULAŞIM SORUNLARI

AMAÇ: ***Halkın en ucuz, en kısa, en rahat şekilde ulaşımını sağlamaktır.***

İLKE: ***Çözüm toplu taşımacılıktır. Kara, deniz, hava taşımacılığının koordinasyonu sağlanmalı, öncelikle raylı taşıma ön plana çıkarılmalı.***

1- Ulaşım master-ana planları yapılmalı.

2- Nüfusu bir milyonu geçen şehirlerde metro projelendirilmeli ve uygulamaya konmalı.

3- Deniz taşımacılığına ve kara taşımacılığında raylı sistemlere ağırlık verilmeli.

4- Tercihli yollar yaygınlaştırılmalı.

5- Özel halk otobüsleri belediye statüsüne alınmalı.

6- Sağlık özürlülerinin ulaşımına çözüm getirilmeli.

7- Belirli saatler dışında tarihi kent merkezlerine taşıt girmesi önlenmeli, yaya yolları ve yaya mekanları artırılmalı.

8- Otoyolların kent içerisinden geçirilmesine son verilmeli.

9- Merkezi yeraltı otoparkları yapılmalı.

10- Halkın ulaşım kültürünü artırıcı eğitsel çalışmalar yapılmalı.

XI- TARİHSEL KÜLTÜREL MİRASIN KORUNMASI VE TURİZM

AMAÇ: ***Ekonomik kalkınmanın yanında kültürel kalkınmanın da ana ögelerden biri olduğu kabul edilip geliştirilmesidir. Geçmiş kültürün insancıl değerleri gözardı edilmeden gelecek kuşaklara aktarmak ve çağdaş kültür değerleri ile bir sentez oluşturmaktır.***

İLKE: ***Korumanın sağlanması için yasal ve sosyal örgütlenmenin sağlanması.***

1- Koruma amaçlı imar planları yapılmalı.

> “Belediyelerin desteğinde semt tüketim kooperatifleri kurulmalı.”

2- Kentin kültürel varlıklarının bir envanteri çıkarılmalı.

3- Sivil organizasyonlar ve örgütler teşvik edilmeli.

4- Düşük gelirli tarihi yapı sahiplerine onarım ve bakım için ekonomik ve teknik yardım yapılmalı.

5- Geçmiş kültürel değerlerin yaşatılması için geleneksel el sanatları organize edilmeli ve bu alandaki girişimler desteklenmeli.

6- Tarihsel değeri olan bu yapıların yıkılması kesinlikle önlenmeli, ağır yaptırımlar getirilmeli.

7- Yurt içi, yurt dışı ve şehir içi turistik turlar düzenlenmeli, kitle turizmi özendirilmeli.

8- Gençlik kampları düzenlenmeli.

9- Uluslararası tarihsel ve doğal varlıkları koruma anlaşmalarına, kararlarına uyulmalı, bu doğrultuda halk bilinçlendirilmeli.

10- Kıyılar korunmalı, kitlesel kullanıma açılmalı, Akdeniz Eylem Planı'na etkin olarak katılınmalı.

XII- SOSYAL KONULAR

AMAÇ: ***Halk arasında dostluk ve dayanışma ruhunun geliştirilmesi; yaşlılara saygı, çocuklara şefkat, insanlar arası dayanışma duygularının yaratılıp geliştirilmesi; 12 Eylül'ün yıkıma uğrattığı insana özgü faziletlerin güçlendirilmesi ve barışa katkı sağlanmasıdır.***

İLKE: ***Belediyeler insanlara sosyal konularda yardımcı olmalı. Birbirleriyle olan ilişkilerinde aracı olmalı, ortak amaçlar doğrultusunda örgütlemeli.***

1- Kentsel, sosyal dayanışma fonu oluşturulmalı. Bu fona belediye bütçesinden pay ayrılmalı. Yurttaşların gönüllülük temelinde bu fona katkıları sağlanmalı.

2- Yangın, su baskını, deprem vb. doğal afetlerden zarar görenlere, kimsesiz dul ve yetimlere; sağlık özürlü yurttaşlara; ailenin geçimini sağlamakla yükümlü kişinin tutuklu ya da hükümlülüğü ya da askerliği hallerinde ailesine yardım yapılmalı.

3- Yeni evlenecek olanlara bu fondan kredi verilmeli.

4- Belediyeler kreş, anaokulu, çocuk yuvası, huzur evleri açmalı.

5- İşyerlerinin kreş açması, çalışan kreşlerin sağlık ve işleyiş koşulları belediyece denetlenmeli.

6- Dostluk, dayanışma, barış şenlikleri düzenlenmeli.

7- Belediye çamaşırhaneleri kurulmalı.

8- Kentte hemşehrilik bilinci geliştirilmeli ve o kente ait özellikler yaşatılmalı.

9- Halka okuma mekanları ve ucuz kitap elde etme imkanları sağlanmalı.

10- Boş zamanların değerlendirilebileceği çok amaçlı kültür evleri halkın hizmetine sunulmalıdır.

XIII- SPOR

AMAÇ: ***Halk sağlığının bir aracı olarak en geniş kesimlere spor yapma olanaklarının sağlanması, sportif girişimlerin desteklenerek, sporcu yeteneğinin geliştirilmesidir.***

İLKE: ***Spor, kitleselleştirilmeli. Spor aracılığıyla insanlar arasında dostluk duyguları geliştirilmeli.***

1- Merkezi spor kompleksleri kurulmalı.

2- Her türlü mevsim koşullarında kullanılabilir nitelikte modern yüzme havuzları yapılmalı.

3- Her mahallede spor tesisleri kurulmalı.

4- Stadyumların kullanımı ve işletilmesi belediyelere devredilmeli.

5- Amatör spor kulüpleri belediyece desteklenmeli. Bütün işyerlerinde spor etkinlikleri zorunluluğu getirilmeli.

6- Kitle sporu etkinlikleri düzenlenlemi.

7- Çeşitli spor dallarında belediye kupası karşılaşmaları örgütlenmeli.

XIV- FİYAT VE KALİTE DENETİMİ

AMAÇ: ***Halka sunulan mal ve hizmetlerin kalitesinin yükseltilmesi, standardizasyon sağlanması, fahiş ve semtlere göre farklı fiyat uygulamasının önlenmesidir.***

İLKE: ***Belediyece oluşturulacak kurumlar aracılığıyla olduğu kadar halkın denetleme yetkisini geliştirecek yöntemler seçilmeli.***

1- Fiyat ve kalite denetleme kurulu oluşturulmalı.

2- Şikayet büroları kurulmalı.

3- Tüm kent çapında belediye onaylı sabit fiyat uygulaması olmalı.

4- Fırınlarda, sebze ve meyve hallerinde, balıkhanelerde belediyelerce fiyat saptanmasına gidilmeli.

5- Ölçü ve tartı aletlerinin belediyelerce denetlenmesi, periyodik olarak sağlanmalı.

6- Tüketici örgütleri teşvik edilmeli ve insiyatif sahibi olmaları sağlanmalı.

> “Yeni yerleşim birimleri yapılmadan gecekondu yıkımı yapılmamalı.”

XV- ULUSLAR ARASI İLİŞKİLER

AMAÇ: ***Çağdaş belediyecilik anlayışına ulaşılmasıdır.***

İLKE: ***Uluslararası deneyimler alınıp incelenmeli, özgül koşullara uyarlanmalı, uluslararası ilişkiler geliştirilmeli. Dünya barışına katkıda bulunulmalı.***

1- Çağdaş belediyecilik anlayışı için yabancı ülkelerdeki kentler ile ilişkiler kurulmalı, kardeş kent uygulaması geliştirilmeli.

2- Uluslararası Yerel Yönetimler Birliği'ne (IULA) üye olunmalı, aktif görevlere talip olunmalı.

3- 1 Eylül Dünya Barış Günü belediye şenlikleriyle kutlanmalı.

4- Kardeş kentlerle hemşehri ağırlama ve kenti tanıtma çalışmaları çerçevesinde ilişkiler geliştirilmeli.

5- Uluslararası barış, dostluk ve doğal çevrenin korunması için aktif girişimlerde bulunulmalı.

6- Avrupa kent kartası hazırlama çalışmalarına aktif olarak katılınmalı.

7- UNESCO tarafından yürütülen Kültürel Gelişme On Yılı programına katkı yapılmalı, görevlere talip olunmalı.

Fotoğraflar: Sinan Şanlıer

Su Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş Adına İmtiyaz Sahibi: Şefik Çalık ■ Sorumlu Yazıişleri Müdürü: Zeki Demirhisar ■ Yönetim Yeri: Peykhane Caddesi No: 44/4 Sultanahmet-İstanbul.
Fax: 516 11 79 - Tel: 516 11 79 ■ Baskı: kent! Matbaası.